

ਅਧਿਆਇ-II

ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀਆਂ

ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀਆਂ, ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਐਕਟ, 1994 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਗਰਾਮ ਸਾਂਝੀ ਭੋਂ (ਅਧਿਨਿਯਮ) ਐਕਟ, 1961 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਉਲੀਕੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੈਨੂਅਲਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸੇਧਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਇਹ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀਆਂ ਨਿਮਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਬੱਧ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ :-

	ਇਖ਼ਤਿਆਰਾਂ ਦਾ ਨਾਂ	ਕਿਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ
1	2	3
1)	ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਇਖ਼ਤਿਆਰ	*ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ । *ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਿਭਾਗ । *ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ।
2)	ਵਿੱਤੀ ਇਖ਼ਤਿਆਰ	*ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ । *ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਿਭਾਗ । *ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ।
3)	ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਇਖ਼ਤਿਆਰ	*ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਿਭਾਗ । *ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪੰਚਾਇਤ ਭੋਂ । *ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ) । *ਮੰਡਲ ਉਪ-ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਰਥਾਤ-ਕੁਲੈਕਟਰ । *ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਰਥਾਤ ਕੁਲੈਕਟਰ । *ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਧਿਕਾਰੀ- ਅਰਥਾਤ ਕੁਲੈਕਟਰ । *ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ।

-
4)	ਚੋਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਇਖ਼ਤਿਆਰ
ਤੇ ਡਿਊਟੀਆਂ	*ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ।
*ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ
ਪੰਚਾਇਤਾਂ ।
*ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ।
5)	ਤਕਨੀਕੀ ਇਖ਼ਤਿਆਰ	*ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ (ਪੰਚਾਇਤ ਰਾਜ) ।
*ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ (ਪੀ.ਆਰ.) ।
*ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀ.ਆਰ.) ।
*ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ (ਪੀ.ਆਰ.)/ ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ।
-

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਇਖ਼ਤਿਆਰ

(ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਐਕਟ, 1994 ਅਨੁਸਾਰ)

- 1) ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ, ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਲਈ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਦੋ ਗਰਾਮ ਸਭਾ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਨਾ ਬੁਲਾਉਣ ਦੇ ਕਾਰਣ, ਉਸ ਨੂੰ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਸਾਮੀ ਤੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੰਧਿਤ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਅਤੇ ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਲਈ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ।
- 2) ਉਸੇ ਧਾਰਾ 5 (3) ਅਧੀਨ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ, ਹਟਾਏ ਗਏ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਿਟੀ ਹੈ ।
- 3) ਮੰਡਲ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਉਸੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਪੰਚ ਲਈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 17 ਅਧੀਨ ਸਰਪੰਚ ਦਾ ਅਸਤੀਫਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ ।
- 4) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ, ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪੰਚਾਂ ਦੀ 2/3 ਬਹੁਮਤ ਗਿਣਤੀ ਰਾਹੀਂ ਉਕਤ ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੀ ਦਰਖਾਸਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ । ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(3) ਅਧੀਨ, ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਧਿਕਾਰੀ 'ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ' ਸਬੰਧੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗਰਾਮ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ । ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਐਸ.ਈ.ਪੀ.ਓ. ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਆਪਣੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਸੌਂਪ ਸਕਦਾ ਹੈ ।
- 5) ਉਸੇ ਧਾਰਾ 208 ਅਧੀਨ ਦਰਸਾਏ ਅਧਾਰਾਂ ਉਤੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਅਧੀਨ ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ ਪੰਚ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਧਾਰਾ 20(6) ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ

ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ ਪੰਚ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਹੈ ।

- 6) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਅਧੀਨ ਬਲਾਕ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਸ ਸਰਪੰਚ ਜਾਂ ਪੰਚ ਨੂੰ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਧਾਰਾ 216 ਅਧੀਨ ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ-ਵਿੱਚ, ਉਹ ਰਕਮ ਪੰਚਾਇਤ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ।
- 7) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਅਧੀਨ, ਡੀ.ਡੀ.ਪੀ.ਓ. ਉਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਕ ਸਬੰਧਿਤ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਨੂੰ ਪੰਚ/ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ।
- 8) ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਸਰਪੰਚ ਜਾਂ ਪੰਚ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਸਾਮੀ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ; ਮੰਡਲ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅੰਤਿਮ ਅਥਾਰਿਟੀ ਹੈ ।
- 9) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20(3) ਅਧੀਨ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ (ਡੀ.ਆਰ.ਡੀ.ਪੀ.) ਹਟਾਏ ਗਏ ਪੰਚ ਜਾਂ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਿਟੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ-ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਕਤ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਕੇਸ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।
- 10) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23(3) ਅਧੀਨ, ਪੰਚਾਇਤ ਸਕੱਤਰ ਦਾ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ, ਜੋ ਅਜਿਹੀਆਂ ਇਕੱਤਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਏਜੰਡਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ।
- 11) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 29 ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਸ ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀਆਂ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰਾਂ ਦੀ ਕੁਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ।
- 12) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 29(ੳ) ਅਧੀਨ, ਅਸਾਧਾਰਣ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਭੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ।
- 13) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 (2) ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕੁ ਫੰਡਾਂ, ਜੇਕਰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹੋਣ, ਦੀ ਕੁਝ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜਨ ਲਈ ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਹਦਾਇਤ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ।
- 14) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਸੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਅਧੀਨ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਾਂ ਸੁਣਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਿਟੀ ਹੈ ।
- 15) ਧਾਰਾ 38 ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੁਰਾਚਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਜਾਂਚ-ਪੜਤਾਲ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ, ਲਈ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਹੈ ।

- 16) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਅਧੀਨ, ਪੰਚਾਇਤ, ਪਿੰਡ ਦੇ ਪਟਵਾਰੀ ਅਤੇ ਚੌਕੀਦਾਰ ਦੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਤੇ ਗੌਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਣਗਹਿਲੀਆਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗਾ ।
- 17) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਅਧੀਨ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ (ਡੀ.ਆਰ.ਡੀ.ਪੀ.) ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਉਚਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਥਾਰਿਟੀ ਹੈ ।
- 18) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 85 ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ।
- 19) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 87 ਅਧੀਨ, ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਬੀ.ਡੀ.ਪੀ.ਓ.) ਸਰਪੰਚ ਦੀ ਗ਼ੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੰਚ ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਜਾਂ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਭਾਲ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ । ਉਹ ਸਰਪੰਚ ਜਾਂ ਪੰਚ, ਭਾਵੇਂ ਚੋਣ ਜਾਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਹਟਾਏ ਜਾਣ, ਜਿਹੌਂ ਜਿਹੀ ਸ਼ਰਤ ਹੋਵੇ, ਦੁਆਰਾ ਦਫ਼ਤਰ (ਅਹੁਦੇ) ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਤੇ ਸਮੁੱਚਾ ਪੰਚਾਇਤ-ਰਿਕਾਰਡ ਵਾਪਿਸ ਲੈਣ ਦਾ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ ।
- 20) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 87(5) ਅਧੀਨ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਤਲਾਸ਼ੀ-ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਿਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਸ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ/ਕਰਮਚਾਰੀ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤ ਭੌਂ-ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ।
- 21) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਅਧੀਨ, ਕੁਲੈਕਟਰ (ਅਰਥਾਤ ਡੀ.ਸੀ.) ਉਸੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਸੂਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਰਕਮ ਭੌਂ-ਮਾਲੀਏ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਹਿੰਦੀ ਰਕਮ ਵਜੋਂ ਐਲਾਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।
- 22) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 112 ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ/ਉਪ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦਾ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਿਟੀ ਹੈ ।
- 23) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 112 (3) ਅਧੀਨ, ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀਆਂ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਕੁੱਲ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ/ਉਪ-ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 'ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮਤਾ' ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਨਸ਼ਾ ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ।
- 24) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 113 ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਲੰਬਿਤ ਜਾਂਚ-ਪੜਤਾਲ ਦੌਰਾਨ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਦਫ਼ਤਰ (ਅਹੁਦੇ) ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਕਾਰਣ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ।
- 25) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਸ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਮਿਤੀ ਆਪਣੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰਾਂ ਦਾ ਗਲਤ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੀ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

- 26) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 (ੳ) ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਨੂੰ ਅਸਾਧਾਰਣ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਭੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ।
- 27) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 116 (16) (ੳ) ਅਧੀਨ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਲਈ ਹਦਾਇਤ ਦੇਣ ਦਾ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ।
- 28) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 122 ਅਧੀਨ, ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਆਪ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੂਰਵ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।
- 29) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 133 ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਵੱਲੋਂ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ।
- 30) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 137 ਅਧੀਨ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ।
- 31) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 139 (2) ਅਧੀਨ, ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਆਪਣੇ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸਕਿਉਰਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ (ਡੀ.ਆਰ.ਡੀ.ਪੀ.) ਦੀ ਖ਼ਾਸ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ।
- 32) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 140 (ਖ) ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਧੀਨ ਸਕੀਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਨਿਯਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਹਨ ।
- 33) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਸਬੰਧੀ ਮੁਨਾਸਬ ਚਾਰਜ ਵਜੋਂ ਐਲਾਨੇ ਜਾਣ ਲਈ ਵੀ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਹਨ ।
- 34) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 154 ਅਧੀਨ, ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫ਼ਸਰ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਕਰਦਾ ਹੈ ।
- 35) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 174 ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤੇ ਵਾਈਸ-ਚੇਅਰਮੈਨ ਦਾ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ ।
- 36) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 176 ਅਧੀਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣਾ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ।
- 37) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 178-ੳ ਅਧੀਨ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਆਪਣੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰਾਂ ਦਾ ਗਲਤ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰੇ ਜਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਰਤਵਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮੁਆਇਨੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੀਰੀਅਸ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾਵਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ।

- 38) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 187 ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਗੇਤੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਵੇਚ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸੰਗਠਨਾਂ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਸੂਰਤ ਹੋਵੇ, ਨਾਲ ਮੁਆਇਦਾ ਕਨਟ੍ਰੈਕਟ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ।
- 39) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 187(4) ਅਧੀਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਉੱਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਭੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਨਤਕ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ।
- 40) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 188(4) ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਹਦਾਇਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਤਰੀਕਾਂ ਤੇ ਵਿੱਧੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ । ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਫੰਡ ਰੱਖੇ ਜਾਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ ।
- 41) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 ਅਧੀਨ, ਏ.ਡੀ.ਸੀ (ਡੀ.) ਬਤੌਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਫ਼ਸਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮਕਾਜ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫ਼ਸਰ ਦੇ ਪੱਧਰ ਦਾ ਅਫ਼ਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਉਪ (ਡਿਪਟੀ) ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਫ਼ਸਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ।
- 42) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 196 ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਨਾਰਮ ਨਿਯਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕੰਟਰੋਲ ਵੀ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ ।
- 43) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 198 ਅਧੀਨ, ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਫ਼ਸਰ ਕੋਲ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸੰਘਤਾ (ਕਰੀਮੀਕਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ), 1973 ਦੇ ਅਧਿਆਇ-7 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਂਦੇ ਪੰਜਾਬ ਭੋਂ ਮਾਲੀਆ ਐਕਟ, 1887 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹੋਏ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਰਿਕਾਰਡ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਹਨ ।
- 44) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 199 ਅਧੀਨ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ, ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਦੇ ਮਤਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕੈਂਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ।
- 45) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 200 ਅਧੀਨ, ਜੇਕਰ ਪੰਚਾਇਤ ਆਪਣੇ ਨਿਆਇਕ (ਕਾਨੂੰਨੀ) ਕੰਮ ਕਾਜਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਰੱਤਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫ਼ਸਰ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਉਸ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਖਾਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ।
- 46) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 200(2) ਅਧੀਨ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ।
- 47) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 201 ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੰਚਾਇਤ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਫ਼ਸਰ ਜਾਂ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਮੰਗਵਾਉਣ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਦਾ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਹੈ ।
- 48) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 202 ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖਾਸ ਇਖ਼ਤਿਆਰਾਂ ਕੰਮਕਾਜਾਂ ਲਈ

ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਕਟਕਾਲੀ-ਇਖ਼ਤਿਆਰਾਂ (ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਪਾਵਰਾਂ) ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ।

- 49) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 203 ਅਧੀਨ, ਡੀ.ਆਰ.ਡੀ.ਪੀ.ਕੋਲ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੀ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਮੰਗਵਾਉਣ ਅਤੇ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਕੰਮਕਾਜ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਹੈ ।
- 50) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 205 ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੰਚਾਇਤ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਖੋਜਬੀਣ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ।
- 51) ਐਕਟ ਦੀ 206 ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੰਚਾਇਤ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਥਾਈ (ਸਟੈਂਡਿੰਗ) ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ।
- 52) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 207 ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਮਾਲ ਐਕਟ ਦੀ ਕਾਰਜ-ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਉਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ।
- 53) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 215 ਅਧੀਨ ਜੇਕਰ ਪੰਚਾਇਤ ਅਤੇ ਮਿਊਂਸਿਪਲ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥਾ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਭਾਗ ਕੋਲ ਹੈ ।
- 54) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 216 ਅਧੀਨ, ਜੇਕਰ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਪੰਚਾਇਤ ਫੰਡਾਂ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ (ਭਰਪਾਈ) ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫ਼ਸਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਜੇਕਰ ਕੋਤਾਹੀ ਕਾਰ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ ਜਾਂ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ/ਵਾਈਸ-ਚੇਅਰਮੈਨ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫ਼ਸਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ/ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਬੰਧਤ ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ/ਉਪ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਬੰਧਤ ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਆਰੰਭੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।
- 55) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 217 ਅਧੀਨ, ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫ਼ਸਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਿਯਤ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ।
- 56) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 221 ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਸੌਂਪ ਸਕਦੀ ਹੈ ।
- 57) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 221(2) ਅਧੀਨ, ਡੀ.ਆਰ.ਡੀ.ਪੀ. ਆਪਣੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਸਪੁਰਦਗੀ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ।

- 58) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 223 ਅਧੀਨ, ਹੋਰਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਕੋਈ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।
- 59) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 225 ਅਧੀਨ, ਪੰਚਾਇਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਗੇਤੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਕਾਜ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਿਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ।
- 60) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਉਸੇ ਅਧੀਨ ਬਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸ ਆਦਰਸ਼ ਵਿਨਿਯਮ (ਮਾਡਲ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਹੈ ।
- 61) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਉਸੇ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੰਤਵ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਰਾਹੀਂ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਹੈ ।
- 62) ਪੰਜਾਬ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨ (ਵਿਨਿਯਮਨ) ਐਕਟ 1961 ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਵਲੀ 1964 ਅਧੀਨ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਮਾਪਣ ਵਿੱਚ ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ ।

ਵਿੱਤੀ ਇਖ਼ਤਿਆਰ

- 1) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਕਾਰਜ ਸੌਂਪ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਕਾਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਫੰਡ ਵੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ।
- 2) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 86 (2) ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਗਰਾਮ ਸਭਾ ਇਲਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੇ ਭੋਂ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਭਾ ਇਲਾਕੇ ਭੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੁੱਲ ਭੋਂ-ਮਾਲੀਏ ਦਾ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 40% ਹਿੱਸਾ ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਸਕਦੀ ਹੈ ।
- 3) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 88 ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਇੰਤਕਾਲ ਨਾਮਿਆਂ (ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਸੇਲ ਡੀਡ) ਆਦਿ ਉਤੇ ਕਰ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਹੈ ।
- 4) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਭਾਰਤੀ ਅਸ਼ਟਾਮ ਡਿਊਟੀ ਐਕਟ, 1899 ਅਧੀਨ ਸਰਚਾਰਜ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ।
- 5) ਸਰਕਾਰ ਅਰਥਾਤ ਸਫ਼ਾਈ (ਸੈਨਟਰੀ) ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਉਪ ਭੋਗਤਾ-ਖਰਚੇ (ਯੂਜ਼ਰ ਚਾਰਜਿਜ਼) ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਗਰਾਮ-ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ।
- 6) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 89 ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਉਤੇ ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਚਿਤ ਫੰਡ ਸਹਾਇਤਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ।

- 7) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 93 ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਰਕਮ ਉਧਾਰੀ ਲੈਣ ਜਾਂ ਕਰਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ।
- 8) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 94 ਅਧੀਨ ਭਾਈਚਾਰਕ (ਕਮਿਊਨਿਟੀ) ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ।
- 9) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 97 ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਲੇਖਿਆਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ।
- 10) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਅਤੇ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਫੰਡਾਂ ਸਮੇਤ, ਵਧੀਕ ਕੰਮ ਕਾਜ, ਸੌਂਪ ਸਕਦੀ ਹੈ ।
- 11) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 143/194 ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਦੇ ਲੇਖਿਆਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ।
- 12) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 146 ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸਥਾਨਕ ਦਰਾਂ ਦੀ 25% ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਫੰਡਾਂ ਲਈ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ।
- 13) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 148 ਅਧੀਨ, ਸਥਾਨਕ ਦਰਾਂ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ।
- 14) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 149 ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਦੇ ਕਰਬੰਦੀ ਉਪਗ੍ਰਹਿਣਾਂ ਉਤੇ ਆਮ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਦੀ ਹੈ ।
- 15) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 150 ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ, ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕਰ, ਡਿਊਟੀ ਜਾਂ ਫੀਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ।
- 16) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 150(ਓ) ਅਧੀਨ, ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਆਪਣਾ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਰਕਮ ਉਧਾਰ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ।
- 17) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 155 ਅਤੇ 157 ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਦੇ ਕੰਮ-ਕਾਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਮਲੇ ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਨੂੰ ਮੁੱਹਈਆ ਕਰਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ।
- 18) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 181 ਕ, ਖ, ਗ ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀਆਂ ਵਿਕਾਸ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਸੌਂਪ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਸੌਂਪ ਸਕਦੀ ਹੈ ।
- 19) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 181 (3) ਅਧੀਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਤੋਂ ਕੁਝ ਅੰਸ਼ਦਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ।

- 20) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 189 ਅਧੀਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ, ਕਰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫ਼ੀਸ ਦੀ ਮਾਤਰਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਢੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ।
- 21) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 ਅਧੀਨ ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਬੈਂਕਾਂ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਰਕਮਾਂ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਜਾਂ ਕਰਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ।

ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਇਖ਼ਤਿਆਰ

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫ਼ਸਰਾਂ, ਸਾਰੀਆਂ ਡਵੀਜ਼ਨਾਂ ਦੇ ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ (ਵਿਕਾਸ) ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪੇਂਡੂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ (ਅਧਿਨਿਯਮ) ਐਨ 1961 ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਵਲੀ 1964 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਤੌਰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਵਿਕਾਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਤੌਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਇਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਰਧ ਨਿਆਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ :

- 1) ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਅਧੀਨ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪੰਚਾਇਤ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੋਈ ਅਫ਼ਸਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮ ਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨ ਉਤੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਕੁਲੈਕਟਰ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਦਾ ਹੈ ।
- 2) ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 60 ਦਿਨ ਦੇ ਵਿੱਚ-ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।
- 3) 'ਜੁਮਲਾ ਮੁਸਤਰਕਾ ਮਾਲਕਾਨ, ਬਚਤ ਜ਼ਮੀਨ ਆਦਿ' ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਾਂਝੇ ਮੰਤਵ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਪੰਜਾਬ ਜਨਤਕ ਪਰਿਸ਼ੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ (ਖਾਲੀ ਕਰਾਉਣਾ ਅਤੇ ਕਿਰਾਇਆ ਵਸੂਲੀ) ਐਕਟ, 1973 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ । ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਡਵੀਜ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਮਜਿਸਟਰੇਟਾਂ ਕੋਲ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤੇ 5 ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਖਾਲੀ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਯਾਨਿ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਵਿਕਾਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।
- 4) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 (ਓ) ਅਧੀਨ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ-ਖੇਤਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਠੇਕੇ ਜਾਂ ਪਟੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਚਿਤਤਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮਾਲਦਾਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਬੰਧੀ ਗੌਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਠੇਕੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪੱਟਾ-ਠੇਕੇ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਫੇਰ-ਬਦਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ।
- 5) ਧਾਰਾ 10 ਓ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਯਾਨਿ ਕਿ ਡੀ.ਆਰ.ਡੀ.ਪੀ. ਅਤੇ ਜੇ.ਡੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਉਸ ਆਦੇਸ਼, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ-ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

- 6) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਤਸਦੀਕ ਸ਼ੁਦਾ ਅਤੇ ਹਸਤਾਖਰਿਤ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਨਾਮੇ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ।
- 7) ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਜਿਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ-ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਕਰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।
- 8) ਪੰਜਾਬ ਪੇਂਡੂ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਮੀਨ (ਕਾਮਨ ਲੈਂਡ) (ਅਧਿਨਿਯਮ) ਨਿਯਮਾਵਲੀ 1964 ਦੀ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਅਜਿਹੇ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ।

ਚੋਣ ਸਬੰਧੀ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀਆਂ

- 1) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਿਭਾਗ ਰਾਹੀਂ ਉਚਿਤ ਪੇਂਡੂ ਜਨਤਾ ਲਈ ਗਰਾਮ ਸਭਾ, ਜਿਹਦੇ ਵਿੱਚ ਮਾਲੀਆਂ ਇਲਾਕਾ, ਪਿੰਡ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਇਕ ਸਮੂਹ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ, ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ।
- 2) ਉਕਤ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ, ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਨਾਂ ਉਤੇ ਹਰੇਕ ਗਰਾਮ ਸਭਾ ਦਾ ਗਠਨ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੰਚਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਉਕਤ ਗਰਾਮ ਸਭਾ ਦੀ ਵਸੋਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।
- 3) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ, ਪੰਚਾਂ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਂਤੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ । ਜਿਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਵਸੋਂ 20% ਹੋਵੇ, ਉਸ ਲਈ ਇਕ ਸੀਟ ਰਾਖਵੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।
- 4) ਉਕਤ ਦੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਅਧੀਨ, ਸਰਪੰਚਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ (ਦਫ਼ਤਰਾਂ) ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਬਲਾਕ ਦੀਆਂ ਕੁੱਲ ਸੀਟਾਂ ਦੀਆਂ ਇਕ ਤਿਹਾਈ ਸੀਟਾਂ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ । ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਉਸ ਬਲਾਕ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀ ਵਸੋਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਖਵੀਆਂ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ।
- 5) ਪੰਚਾਂ ਅਤੇ ਸਰਪੰਚਾਂ ਦੇ ਸਹੁੰ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਅਧੀਨ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਫ਼ਸਰ ਦੁਆਰਾ ਚੁਕਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।
- 6) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 98 ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਹਰ ਇਕ ਬਲਾਕ ਲਈ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੀ ਹੈ । ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ-ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਵੇ, ਰਕਬੇ ਦੀ ਮੁੜ-ਹੱਦਬੰਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।
- 7) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 101-ਅਧੀਨ ਹਰ ਇਕ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਲਈ ਇਲਾਕਾਈ ਚੋਣ ਹਲਕੇ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਚਿਤ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਚੋਣ ਹਲਕੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

- 8) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 101 ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਸਰਪੰਚਾਂ ਵਿਚੋਂ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਇਲਾਕਾਈ ਚੋਣ ਹਲਕੇ ਦੀ ਵੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।
- 9) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 102 ਅਧੀਨ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ, ਪੱਛੜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਲਈ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰਾਖਵੀਆਂ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ।
- 10) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 104 ਅਧੀਨ, ਚੋਣ ਦੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।
- 11) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 105 ਅਧੀਨ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਦੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਉਪ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ ।
- 12) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 106 ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਉਪ-ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ (ਦਫਤਰ) ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।
- 13) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 107 ਅਧੀਨ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਰੱਖੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਸਬੰਧੀ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਬਦਲਾਓ (ਰੋਟੇਸ਼ਨ) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਰੋਟੇਸ਼ਨ-ਚਾਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।
- 14) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਅਧੀਨ, ਜੇਕਰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਾਂ ਉਪ-ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀ ਆਸਾਮੀ ਉਤੇ ਕੋਈ ਤਦ-ਅਰਥ (ਕੈਜ਼ਅਲ) ਖਾਲੀ ਆਸਾਮੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉਚਿਤ ਕਾਰਜ ਵਿੱਧੀ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਭਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।
- 15) ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਉਸਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ।
- 16) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 162 ਅਧੀਨ, ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਪਦਵੀਕਾਰਣ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਜਿਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸਾ ਉਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦਾ ਹੋਵੇ, ਦੇ ਸਾਂਸਦ (ਐਮ.ਪੀ.ਜ਼) ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕਾਰ (ਐਮ.ਐਲ.ਏਜ਼) ਦੀ ਵੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦਾ ਗਠਨ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।
- 17) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 163 ਅਧੀਨ, ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।
- 18) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 164 ਅਧੀਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਇਲਾਕਾਈ ਚੋਣ-ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਖਵੀਆਂ ਅਤੇ ਗ਼ੈਰ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਵੀ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ।
- 19) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 165 ਅਧੀਨ ਉਕਤ ਐਕਟ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ।
- 20) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 ਅਧੀਨ, ਚੋਣ ਦੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਸੰਹੁ ਅਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਸਬੰਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤਿਨਿਯੁਕਤ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

- 21) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 168 ਅਧੀਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਉਪ-ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀ ਆਸਾਮੀ ਸਬੰਧੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ।
- 22) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 169 ਅਧੀਨ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਉਪ-ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀਆਂ ਆਸਾਮੀਆਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ।
- 23) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 170 ਅਧੀਨ, ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਹੋਰਨਾਂ ਸੀਟਾਂ ਨਾਲ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ (ਰੋਟੇਸ਼ਨ) ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।
- 24) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 177 ਅਧੀਨ ਤਦ-ਅਰਥ ਖ਼ਾਲੀ ਆਸਾਮੀ ਨੂੰ ਉਸ ਵਰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਭਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ ਖ਼ਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।
- 25) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 209 ਅਧੀਨ, ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਂਦੇ ਚੋਣ ਸਬੰਧੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ।
- 26) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 213 ਅਧੀਨ, ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਚੋਣ ਜਾਂ ਖ਼ਾਲੀ ਆਸਾਮੀ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਵਿੱਚ-ਵਿੱਚ ਭਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਅਜਿਹੀਆਂ ਖ਼ਾਲੀ ਆਸਾਮੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਸਰਕਾਰੀ ਅਫ਼ਸਰ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

ਤਕਨੀਕੀ ਇਖ਼ਤਿਆਰ

ਪੰਜਾਬ ਪੇਂਡੂ ਪੰਚਾਇਤ ਕਾਰਜ ਨਿਯਮ 1952, ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹਨ । ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਵਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਤਕਨੀਕੀ ਸਲਾਹ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਦਦ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਕੰਮ ਨੂੰ ਵਾਚਣ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਪ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਇੰਦਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਉਪ-ਮੰਡਲ ਅਫ਼ਸਰ (ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ) ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ (ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ) ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਚੈਕਿੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਵਰਤੋਂ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਖ਼ਰਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਤਕਨੀਕੀ ਵਾਚਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਪਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤਕਨੀਕੀ ਵਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਵਿਸਤਾਰਿਤ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਇਸ ਸਮੇਂ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤਕ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਪਾਸ ਹੈ ਅਤੇ 20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਪਾਸ ਅਤੇ 20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਪਾਸ ਹੈ ।

ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਅਣਜਾਣੇ ਹੀ ਹੋਈ ਗਲਤੀ ਵਾਸਤੇ ਵਿਭਾਗ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ।